

De schilschop

Met een schilschop kan je rondhout ontschorsen, bijvoorbeeld om je paalhout mooier te maken en langer laten mee te gaan. Welke varianten er bestaan, hoe het gereedschap gebruikt wordt en hoe het nu juist zit met ontschorsen, lees je hier.

De schilschop lijkt op een kleine spade, maar heeft niets te zien met grondbewerking. Het is een gereedschap waarmee een duwende beweging gemaakt wordt, om schors en eventueel kleine takken te verwijderen.

De schilschop met het breedste blad (foto) is ontworpen om dun hout zoals paalhout te ontschorsen. De zijanten zijn ook aangescherpt en kunnen desnoods dienen om enkele oneffenheden weg te hakken. Vooraf zorgvuldig onttakken met de motorzaag of een bijl maakt het leven van de ontschorser veel eenvoudiger, want op takstompen bonken met de schilschop is geen pretje. Het slijpen van de voorste snede verschilt naargelang het seizoen. Bij hout dat in het winterhalfjaar is gekapt, zit de schors stevig vast op het hout. Dan is een redelijk scherpe snijhoek nodig om door de schors te kunnen snijden. De hoek van de steel t.o.v. de stam is door de scherpe snede heel kritisch: je duwt de schilschop makkelijk vast in het hout of het gereedschap komt helemaal los uit de schors. Bij zomerhout is het cambium actief, waardoor de schors redelijk los aan het hout zit. Het ontschorsen gaat dan veel vlotter, waardoor je het kan permitteren om de snede van de schilschop rond te zetten, zoals bij een bijl. De schors komt in lange repels los en de ronding van de snede vermijdt vastduwen in het hout.

De andere schilschop op de foto is een Ardens model, speciaal ontworpen om paalhout van fijnspar te onttakken en (in meerdere of mindere mate) te ontschorsen. Jonge spar-

ROBBIE GORIS, Inverde

ren uit dichte donkere bossen hebben fijne takjes, en die takken zijn met héél veel. Steken met een schilschop werkt dan efficiënter dan hakken met een bijl omdat je per cyclus meer takken ineens kan verwijderen. De kogel achter op de steel zorgt voor meer momentum en balans. De Ardense schilschop wordt nog maar weinig gebruikt sinds de opkomst van kleine houtoogstmachines (zgn. *ébrancheuses*).

Tenslotte blijft nog de vraag: waarom ontschorsen? De voornaamste reden is de duurzaamheid van palen verhogen. Het cambium en de bast zijn de lekkerste brokjes van de boom, dus een ideaal startpunt voor schimmels en kevers om het hout aan te tasten. Als je de schors verwijdert, droogt het hout sneller uit en voorkom je de ontwikkeling van een hoop starters van houtrot. Bij lork zitten vervelende kleine splintertjes in de schors dus daar ben je ook van af na ontschorsen. Bovendien ziet ontschorst hout er veel netter uit dan hout waar met de jaren stukken half rotte schors afvallen. ■

15 april 2012 VOORJAARSWANDELING IN HET MUIZENBOS EN ZEVENBERGENBOS

Op 15 april 2012 zal onderzoeker bij het INBO, Luc De Keersmaecker, ons rondleiden door het Muizenbos en het Zevenbergenbos. Twee schitterende Europees beschermde Natura 2000-bossen in Ranst met zeer hoge ecologische en wetenschappelijke waarde. Bovendien zijn beiden in die tijd van het jaar een ware lust voor het oog dankzij de spectaculaire voorjaarsflora. Je zal meer te weten komen over het verschil tussen jonge en oude bossen, oudbosplanten, de invloed van bosbeheer op de kruidachtige vegetatie... Kortom niet te missen voor iedere bosliefhebber!

Afspraak: 14u, parking nieuwe kerkhof, Driepikkelhoeveweg (einde voorzien om 17u)
Organisatie: VBV, INBO en NP